

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBA**

POSĖDŽIO PROTOKOLAS Nr. 3

2025-07-30

Posėdis įvyko 2025 m. liepos 30 d. 13.00-16.00 val.

Posėdis vyko kontaktiniu būdu Šilutės seniūnijos salėje.

Posėdžio pirmininkas – Darijus Pundžius, Savivaldybės tarybos narys.

Posėdžio sekretorė – Inga Drapkinienė, Šilutės rajono savivaldybės administracijos atvejo vadybininkė darbu su psichikos ir (ar) intelekto negalią turinčiais asmenimis.

Posėdyje dalyvavo:

Asmens su negalia gerovės tarybos nariai:

1. Aušra Barbutkienė – Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė;
2. Edvardas Jurjonas – Šilutės rajono savivaldybės vicemeras;
3. Audrius Jankauskas – Savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas;
4. Dainora Butvydienė – Savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir kultūros skyriaus vedėja;
5. Vytautas Jonikaitis – VšĮ LASS pietvakarių centro Šilutės skyriaus pirmininkas;
6. Laura Kuliešienė – Savivaldybės administracijos Viešųjų paslaugų skyriaus sveikatos reikalų koordinatorė;
7. Eglė Paulauskienė – Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Šilutės viltis“ pirmininkė;
8. Sonata Šertvytienė – Šilutės rajono savivaldybės administracijos Asmenų su negalia reikalų koordinatorė;
9. Danutė Tumaitienė – VšĮ Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centro Šilutės skyriaus pirmininkė.

Posėdyje nedalyvavo: Daividija Kvietkienė – Žmonių su sielos negalia klubo „Sielos paguoda“ pirmininkė.

Posėdžio kviestiniai asmenys: Mindaugas Oželis – Savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas; Andrius Limba – Šilutės seniūnijos seniūno pavaduotojas; Marius Stonys – Šilutės seniūnijos viešojo administravimo specialistas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl posėdžio darbotvarkės patvirtinimo. Pranešėjas pirmininkas Darijus Pundžius.
2. Dėl Šilutės rajono sveikatos priežiūros įstaigų aplinkos pritaikymo asmenims su negalia apžiūros ataskaitos pristatymo. Pranešėja asmenų su negalia reikalų koordinatorė Sonata Šertvytienė.
3. Dėl lauko laiptų prie Šilutės PSPC (Rusnės g. 1, Šilutė) sutvarkymo ir aplinkos pritaikymo asmenims su negalia. Pranešėjas Šilutės rajono savivaldybės vicemeras Edvardas Jurjonas.
4. Dėl automobilių stovėjimo aukštelės pritaikymo asmenims su negalia H. Šojaus g.3, Šilutė (prie Šilutės pirmosios gimnazijos). Pranešėjas Darijus Pundžius.

5. Dėl Šilutės seniūnijos aplinkos pritaikymo asmenims su negalia. Pranešėja asmenų su negalia reikalų koordinatore Sonata Šertvytienė.
6. Dėl šaligatvio, esančio Gudobelių al., Šilutė, pritaikymo regėjimo negalią turintiems asmenims. Pranešėjas VšĮ LASS pietvakarių centro Šilutės skyriaus pirmininkas Vytautas Jonikaitis.
7. Dėl LR Seimo Kontrolieriaus rekomendacijų vykdant Gerovės tarybos veiklą. Pranešėja asmenų su negalia reikalų koordinatore Sonata Šertvytienė.
8. Kiti aktualūs klausimai.

SVARSTYTA:

1. Dėl posėdžio darbotvarkės patvirtinimo.

Gerovės tarybos pirmininkas Darijus Pundžius pristatė posėdžio darbotvarkę.

NUTARTA (vienbalsiai): pritarti posėdžio darbotvarkei.

2. Dėl Šilutės rajono sveikatos priežiūros įstaigų aplinkos pritaikymo asmenims su negalia apžiūros ataskaitos pristatymo.

Asmenų su negalia reikalų koordinatore Sonata Šertvytienė pristatė ataskaitą dėl Šilutės rajono savivaldybėje veikiančių sveikatos priežiūros ir medicininės paslaugas teikiančių įstaigų pritaikymo asmenims su negalia (Ataskaita pridedama). Ji informavo, jog Asmens su negalia gerovės tarybos nariai gegužės – liepos mėnesiais apsilankė ir įvertino prieinamumo sąlygas:

- VšĮ Šilutės Pirminės sveikatos priežiūros centre ir jo padaliniuose – Vainuto, Juknaičių ir Švėkšnos skyriuose, Saugų, Gardamo, Krauleidiškių ir Žemaičių Naumiesčio medicinos punktuose;
- VšĮ Šilutės ligoninėje – Konsultacinės poliklinikos, Priėmimo-skubios pagalbos, Fizinės medicinos ir reabilitacijos, Palaikomojo gydymo ir slaugos, Hemodializės, Klinikinės diagnostinės laboratorijos skyriuose;
- UAB „Sveikatos darna“ – Šilutės, Rusnės, Vilkyčių ir Kintų klinikose;
- UAB „Puriena“ – Šeimos gydytojų centruose (Gudobelių al. 2 ir Gluosnių g. 4), Psichikos sveikatos centre, Juknaičių, Saugų ir Žemaičių Naumiesčio skyriuose;
- UAB Švėkšnos ambulatorijoje;
- IĮ V. Prielgausko šeimos gydytojo kabinete.

Apžiūros metu nustatyta, jog dauguma įstaigų vis dar nėra pritaikiusios aplinkos (vidinės ir išorinės) asmenims su negalia. Dažniausiai pasitaikantys nepritaikymo aspektai – nepažymėtos arba netinkamai pažymėtos laiptų pakopos, trūksta kontrastinių juostų bei taktilinio žymėjimo. Asmenims su judėjimo negalia ne visur yra įrengti tinkami pandusai, kai kur nėra turėklų, o kai kuriose įstaigose pandusai įrengti vidiniuose kiemuose, apie kuriuos nėra pateikta aiški ir suprantama nukreipiamoji informacija. Ataskaitoje taip pat pažymima, kad daugelyje sveikatos priežiūros įstaigų nėra tinkamai įrengtų sanitarinių patalpų – tualetai asmenims su negalia dažnai nėra pažymėti standartinėmis informacinėmis lentelėmis, jų erdvė yra nepakankama, trūksta specialiai pritaikytų įrenginių. Pastebėta ir tai, kad kai kuriose įstaigose durys atsiveria itin sunkiai, todėl asmenims judantiems neįgaliojo vežimėliu sudėtinga jas atidaryti dėl didelio pasipriešinimo.

NUTARTA (vienbalsiai): supažindinti Šilutės rajono savivaldybės vadovus su ataskaitos išvadomis bei pateikti raštiškus siūlymus ir rekomendacijas sveikatos priežiūros ir medicininės paslaugas

teikiančioms įstaigoms dėl saugios, visiems prieinamos aplinkos užtikrinimo, vadovaujantis universalaus dizaino principais ir galiojančiais statybos techninio reglamento reikalavimais.

3. Dėl lauko laiptų prie Šilutės PSPC (Rusnės g. 1, Šilutė) sutvarkymo ir aplinkos pritaikymo asmenims su negalia.

Šilutės rajono savivaldybės vicemeras Edvardas Jurjonas informavo, kad iš gyventojų gauta nusiskundimų dėl netinkamos būklės ir pavojų keliančių laiptų, esančių prie Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Šilutės PSPC). Pristatytoje vaizdinėje medžiagoje užfiksuota, kad laiptai yra nusidėvėję: plytelės aprtrupėjusios, nestabilios, pakopos neženklintos kontrastinėmis žymomis, o abiejose pusėse trūksta saugių turėklų. Ypatingas dėmesys atkreiptinas į prie Šilutės PSPC kelio dangos atsiradusią stačią briauną, kuri kelia pavojų – dėl jos dažnai suklumpama, užfiksuoti atvejai, kai lankytojai patyrė lengvesnius ar sunkesnius sužalojimus. Pristatymo metu taip pat akcentuota, kad šalia Šilutės PSPC trūksta automobilių stovėjimo vietų, todėl gyventojai naudojami Šilutės laisvalaikio ir sporto namų automobilių aikštele, iš kurios tenka eiti minėtais pavojingais laiptais. Šie laiptai kelia grėsmę ne tik asmenims su negalia, bet ir visiems pacientams, atvykstantiems į gydymo įstaigą.

Savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas Mindaugas Oželis informavo, jog šiuo metu yra rengiamas rekonstrukcijos projektas, skirtas objektui, esančiam adresu Rusnės g. 1, Šilutė. Sutartis su rangovais planuojama pasirašyti dar šiemet, o statybos darbai prasidės kitais metais. Projektas numato esamos infrastruktūros atnaujinimą ir aplinkos pritaikymą visų asmenų poreikiams pagal universalaus dizaino principus.

NUTARTA (vienbalsiai): raštiškai supažindinti Šilutės rajono savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus specialistus ir kitus atsakingus asmenis su esama šios vietos situacija bei paraginti kuo skubiau inicijuoti laikinus infrastruktūros tvarkymo darbus, siekiant pašalinti pagrindinius pavojų keliančius trūkumus iki planuojamos rekonstrukcijos pradžios.

4. Dėl automobilių stovėjimo aikštelės pritaikymo asmenims su negalia H. Šojaus g.3, Šilutė (prie Šilutės pirmosios gimnazijos).

Asmenų su negalia gerovės tarybos pirmininkas Darijus Pundžius informavo, jog automobilių stovėjimo aikštelėje, esančioje H. Šojaus g. 3, šalia Šilutės pirmosios gimnazijos ir sveikatos priežiūros įstaigos „Puriena“, nėra numatyta ir paženklinta nė viena vieta asmenims su negalia. Atsižvelgiant į tai, kad šalia esančios įstaigos teikia svarbias visuomenines paslaugas – sveikatos priežiūros, švietimo ir kitas – būtina šioje aikštelėje įrengti specialiai pažymėtas stovėjimo vietas, skirtas asmenims su negalia, taip užtikrinant jų teisę į patogų ir saugų patekimą į paslaugas teikiančias įstaigas. Diskusijos metu taip pat atkreiptas dėmesys, jog aikštelėje daug vietos užima taksi automobiliai, todėl siūloma išsiaiškinti, kiek vietų jiems yra oficialiai numatyta ir ar tai atitinka galiojančius reikalavimus, kad būtų galima objektyviai peržiūrėti stovėjimo vietų paskirstymą ir pašalinti egzistuojančius prieinamumo trūkumus.

NUTARTA (vienbalsiai): Raštu kreiptis į Šilutės rajono savivaldybės Saugaus eismo komisiją su prašymu teritorijoje, esančioje H. Šojaus g. 3, šalia Šilutės pirmosios gimnazijos ir sveikatos priežiūros įstaigos „Puriena“, išskirti ir aiškiai paženklinti dvi automobilių stovėjimo vietas, skirtas asmenims su negalia. Taip pat prašoma įvertinti esamą taksi stovėjimo vietų kiekį šioje aikštelėje, jų faktinį užimtumą bei atitikimą reglamentuotam vietų skaičiui, siekiant užtikrinti visų eismo dalyvių, įskaitant asmenis su negalia, lygias galimybes naudotis infrastruktūra.

5. Dėl Šilutės seniūnijos aplinkos pritaikymo asmenims su negalia.

Asmenų su negalia reikalų koordinatorė Sonata Šertvytienė informavo apie Šilutės seniūnijos pastato ir šalia esančios aplinkos pritaikymo situaciją. Pažymėta, jog šiuo metu vyksta remonto darbai tiek pastato viduje, tiek išorėje. Nors šalia automobilių stovėjimo aikštelės jau įrengtas reikalavimus atitinkantis pandusas, kuris palengvins patekimą į pastatą asmenims su judėjimo negalia, centrinis įėjimas vis dar nėra tinkamai pritaikytas – jame išlikęs laiptas, kurį būtina pritaikyti pagal universalaus dizaino principus. Automobilių stovėjimo vietos asmenims su negalia turėtų būti numatytos šalia arba kuo arčiau pandusu, kad būtų užtikrintas patogus, saugus ir kuo trumpesnis kelias nuo transporto priemonės iki pastato. Tokia praktika atitinka universalaus dizaino principus bei galiojančius teisės aktų reikalavimus dėl fizinės aplinkos prieinamumo. Panduso įrengimas be šalia esančios pritaikytos stovėjimo vietos riboja mobilumą ir nepriklausomą judėjimą, todėl šie sprendiniai turi būti planuojami kompleksiskai. Taip pat pažymėta, kad lauke esantys laiptai, vedantys prie pastato iš skirtingų pusių, nėra pažymėti kontrastinėmis juostomis, nėra įrengtų taktilinių vedimo linijų nuo Lietuvos kelių gatvės iki pastato įėjimo. Šie elementai būtini siekiant užtikrinti saugų savarankišką judėjimą regos negalią turintiems asmenims. Vykstant vidaus remonto darbams, jau pastebėti tam tikri sprendiniai, kurie gali apsunkinti regos negalią turinčių asmenų orientaciją ir saugų judėjimą – vidaus laiptų pakopos pažymėtos netinkamai, stiklinėse duryse durų rankena įmontuota per žemai, todėl silpnaregiams ji nematoma, be to, ant stiklo reikalingos kontrastinės juostos, kurios padėtų atpažinti durų ribas ir išvengti susidūrimo. Šių sprendinių korekcija būtina, siekiant užtikrinti regos negalią turintiems asmenims saugią ir patogią aplinką.

Taip pat iškelta problema, jog Šilutės seniūnijos pastate nėra lifto ar kitos techninės priemonės, leidžiančios asmeniui su negalia savarankiškai patekti į antrame aukšte esančią salę, kurioje reguliariai vyksta bendruomenės susitikimai, renginiai, viešosios diskusijos bei kasmetinių miesto vadovų veiklos ataskaitų pristatymai. Siekiant užtikrinti asmenų su negalia teisę dalyvauti viešajame gyvenime ir renginiuose, siūloma svarstyti galimybę įsigyti mobilųjį laiptinį kopiklį arba pritaikyti kitą tinkamą priemonę, kuri užtikrintų žmonėms, judantiems neįgaliojo vežimėliu, saugų ir orų patekimą į minėtą salę. Taip pat rekomenduojama antrame aukšte esančią sanitarinę patalpą (tualetą) pritaikyti pagal universalaus dizaino principus, kad būtų užtikrintas prieinamumas visiemis lankytojams, nepriklausomai nuo jų fizinių galimybių.

Šilutės seniūno pavaduotojas Andrius Limba ir viešojo administravimo specialistas Marius Stonys patikino, jog į išsakytas pastabas bus atsižvelgta, o identifikuoti trūkumai bus pašalinti artimiausiu metu, siekiant užtikrinti, kad seniūnijos pastatas ir aplinka atitiktų visų asmenų, įskaitant žmones su negalia, poreikius ir teisę į prieinamą bei saugią viešąją erdvę.

NUTARTA (vienbalsiai): raštu informuoti Šilutės rajono savivaldybės ir Šilutės seniūnijos atsakingus asmenis apie šiuo metu akivaizdžiai matomus aplinkos ir vidaus patalpų nepritaikymo atvejus, taip pat rekomenduoti, vykdant tolimesnius remonto ir atnaujinimo darbus, vadovautis universalaus dizaino principais, siekiant užtikrinti, kad Šilutės seniūnijos pastatas ir aplinka būtų pritaikyti visiems asmenims, įskaitant žmones su negalia.

6. Dėl šaligatvio, esančio Gudobelių al., Šilutė, pritaikymo regėjimo negalią turintiems asmenims.

Vytautas Jonikaitis, VšĮ LASS pietvakarių centro Šilutės skyriaus pirmininkas, pristatė neseniai rekonstruotos Gudobelių alėjos esamą situaciją, iš kurios paaiškėjo, kad šioje teritorijoje visiškai nėra

taktilinio žymėjimo bei neregiamams ir silpnaregiams skirtų stotelių ar orientacinių ženklų. Tai apsunkena žmonių su regėjimo negalia galimybes saugiai ir savarankiškai orientuotis šioje viešojoje erdvėje. Ypatingas dėmesys atkreiptas į tai, kad rekonstrukcija įvykdyta visai neseniai, tačiau projekte nebuvo numatyta priemonių, atitinkančių regėjimo negalią turinčių asmenų poreikius. Dėl šios priežasties nuo centrinės Lietuvininkų gatvės užkertamas saugus kelias akliems ir silpnaregiams patekti į Gudobelių alėjoje esančias įstaigas, ir ypač į gydymo įstaigą, įsikūrusią Gudobelių al. 2. Savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas Mindaugas Oželis informavo, kad rekonstrukcijos projektas buvo viešinamas ir derintas su visuomene, tačiau pastabų dėl taktilinių žymėjimų tuomet nebuvo gauta. Visgi, atsižvelgiant į tai, kad asmenų su negalia poreikiai yra įtvirtinti teisės aktuose ir privalo būti įtraukti į viešųjų erdvių projektavimą, siūloma ateityje visus su pritaikymu susijusius projektus derinti ir pristatyti Asmenų su negalia reikalų koordinatoriui, siekiant įsitikinti, kad projektai atitinka universalaus dizaino principus.

Mindaugas Oželis taip pat rekomendavo dėl susidariusios situacijos kreiptis raštu į Šilutės rajono savivaldybės Ūkio skyrių, su prašymu įrengti taktilinį žymėjimą Gudobelių alėjoje, siekiant užtikrinti regos negalią turinčių asmenų teisę į saugią ir prieinamą aplinką.

NUTARTA (vienbalsiai): kreiptis raštu į Šilutės rajono savivaldybės administracijos Ūkio skyrių, siūlant įvertinti galimybę Gudobelių alėjoje įrengti regėjimo negalią turintiems asmenims skirtas orientacines stoteles bei įrengti taktilinius žymeklius, užtikrinančius saugų ir savarankišką judėjimą šioje viešojoje erdvėje.

7. Dėl LR Seimo Kontrolieriaus rekomendacijų vykdant savivaldybėse įsteigtų asmens su negalia gerovės tarybų veiklą.

Asmenų su negalia reikalų koordinatorė Sonata Šertvytienė informavo, jog gautos LR Seimo kontrolieriaus rekomendacijos dėl savivaldybių Asmenų su negalia gerovės tarybų veiklos tobulinimo. Pirmoji rekomendacija susijusi su tarybos posėdžių organizavimo periodiškumo įtvirtinimu Gerovės tarybos nuostatuose. Nors galiojančių Šilutės rajono savivaldybės Gerovės tarybos nuostatų 27 punktą numato, kad tarybos pirmininkas (arba, jam nesant, pavaduotojas) posėdžius šaukia pagal poreikį, derinant šių metų veiklos planą buvo nuspręsta, kad posėdžiai vyks ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o esant poreikiui – ir dažniau. Šiais metais posėdžiai įvyko vasario, balandžio ir liepos mėnesiais, laikantis nustatyto periodiškumo, todėl, atsižvelgiant į realiai vykdomą praktiką, keisti Gerovės tarybos nuostatų šiuo metu nėra būtina.

Antroji rekomendacija – užtikrinti, kad Gerovės tarybos sudėtį sudarytų lygus skaičius savivaldybės atstovų ir asmenų su negalia bendruomenės atstovų. Šilutės rajono savivaldybės taryba yra patvirtinusi 11 narių sudėtį: 1 Savivaldybės tarybos deleguotas tarybos narys, 1 mero deleguotas vicemeras, kuruojantis socialinės veiklos sritį, 5 Savivaldybės administracijos direktoriaus deleguoti atstovai (statybos, švietimo, socialinių ir sveikatos sričių), taip pat 4 nevyriausybinė organizacijų, atstovaujančių asmenų su negalia interesus, atstovai. Diskusijų metu pažymėta, kad sprendžiant konkrečius klausimus yra kviečiami ir kiti visuomenės atstovai, įskaitant asmenis su negalia, todėl nuolatinės sudėties peržiūra šiuo metu nelaikoma būtina, o skubos tvarka keisti Gerovės tarybos nuostatų neplanuojama.

Gerovės tarybos nuostatai šiais metais jau buvo koreguoti, trims Gerovės tarybos nariams pasibaigus darbo (tarnybos) santykiams atstovaujamosiose įstaigose, vietoje jų buvo deleguoti nauji atstovai. Dėl šios priežasties Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-793, 2025-04-24 buvo patvirtinta atnaujinta Gerovės tarybos sudėtis bei pakoreguoti nuostatų 18 ir 29 punktai. Atsižvelgiant

į tai, nuspręsta šiuo metu nuostatų papildomai nekeisti. Visgi, esant poreikiui, pavyzdžiui, pasikeitus tarybos narių sudėčiai ar keičiant kitus veiklos aspektus, bus atsižvelgta į LR Seimo kontrolieriaus rekomendacijas – tiek dėl posėdžių šaukimo reguliarumo, tiek dėl atstovavimo principų laikymosi, siekiant užtikrinti lygiateisį savivaldybės ir neįgaliųjų bendruomenės atstovavimą.

NUTARTA (vienbalsiai): atsižvelgiant į šios Gerovės tarybos formavimo principus ir galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius Asmenų su negalia gerovės tarybos veiklą, nuspręsta šiuo metu skubos tvarka nuostatų nekeisti iki kitų Gerovės tarybos rinkimų. Visgi, esant poreikiui – pavyzdžiui, pasikeitus tarybos narių sudėčiai ar keičiant kitus veiklos aspektus – bus atsižvelgiama į LR Seimo kontrolieriaus pateiktas rekomendacijas dėl tarybos posėdžių šaukimo reguliarumo bei lygiateisio atstovavimo principų įgyvendinimo tarp savivaldybės ir asmenų su negalia bendruomenės atstovų.

8. Kiti aktualūs klausimai.

Dainora Butvydienė, Šilutės rajono savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir kultūros skyriaus vedėja, atkreipė dėmesį į būtinybę spręsti Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos, įsikūrusios Kalinausko g. 10, Šilutėje, pastato prieinamumo klausimą. Tarnyba įsikūrusi 4-ame aukšte, o pastate nėra lifto, todėl įstaiga yra fiziškai neprieinama vaikams su negalia, jų tėvams ar atstovams. Kadangi švietimo pagalbos tarnyba atlieka svarbią funkciją nustatant specialiuosius ugdymosi poreikius, būtina ieškoti sprendimų, užtikrinančių šios įstaigos prieinamumą visiems asmenims, nepriklausomai nuo jų judėjimo galimybių. Atsižvelgiant į išsakytas pastabas dėl Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos, įsikūrusios Kalinausko g. 10, fizinio neprieinamumo vaikams su negalia bei jų atstovams, nutarta išsiaiškinti esamą situaciją ir įtraukti šį klausimą į kito Asmenų su negalia gerovės tarybos posėdžio darbotvarkę, siekiant priimti sprendimus dėl įstaigos prieinamumo užtikrinimo.

Sonata Šertvytienė, asmenų su negalia reikalų koordinatore, informavo apie gautą kvietimą bendradarbiauti su Palangos miesto Asmenų su negalia gerovės taryba ir dalyvauti jungtiniame posėdyje, kuris planuojamas šių metų rugsėjo mėnesį Palangoje. Tikslī data, laikas ir vieta bus patikslinti organizatorių artimiausiu metu.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Darius Pundži

Inga Drapkinienė